

ES ir Kanados prekybos santykiai

2011 m. birželio 8 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl ES ir Kanados prekybos santykių

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2010 m. lapkričio 9 d. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui „Prekyba, augimas ir tarptautinė arena. Prekybos politika – svarbiausia ES 2020 m. strategijos sudėtinė dalis“ (COM(2010)0612) ir 2010 m. liepos 7 d. Komisijos komunikatą Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui „Visapusiškos Europos tarptautinės investicijų politikos kūrimas“ (COM(2010)0343),
- atsižvelgdamas į 2008 m. spalio mėn. bendrą Komisijos ir Kanados vyriausybės tyrimą „Vertinant glaudesnio ES ir Kanados ekonominio bendradarbiavimo išlaidas bei naudą“¹ bei į 2009 m. kovo 5 d. bendrą pranešimą apie ES ir Kanados bendradarbiavimo apimties nustatymą²,
- atsižvelgdamas į ES ir Kanados viršūnių susitikimo metu priimtą bendrą deklaraciją dėl visapusiško ekonominio bendradarbiavimo susitarimo tarp Europos Sąjungos ir Kanados, kuris buvo pasirašytas Prahoje 2009 m. gegužės 6 d. (Tarybos dok. 09547/2009),
- atsižvelgdamas į 2010 m. gruodžio 20 d. Komisijos rekomendaciją Tarybai dėl derybinių nurodymų dėl ekonominės integracijos susitarimo su Kanada dalinio pakeitimo siekiant suteikti Komisijai įgaliojimus Sąjungos vardu derėtis dėl investicijų (SEC(2010)1577),
- atsižvelgdamas į 2011 m. kovo 10 d. Komisijos pranešimą Europos Vadovų Tarybai „2011 m. prekybos ir investavimo kliūčių ataskaita. Bendradarbiavimas su strateginiais ekonominiais partneriais siekiant geresnių patekimo į rinką sąlygų. Prekybos kliūčių šalinimo veiksmų prioritetai“ (COM(2011)0114),
- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas, o ypač 2007 m. gegužės 22 d. rezoliuciją „Pasaulinė Europa. Išoriniai konkurencingumo aspektai“³, 2008 m. vasario 19 d. rezoliuciją „ES strategija siekiant užtikrinti Europos įmonių patekimą į rinkas“⁴, 2008 m. gegužės 20 d. rezoliuciją dėl prekybos žaliavomis ir prekėmis⁵, 2008 m. rugsėjo 4 d. rezoliuciją dėl prekybos paslaugomis⁶, 2008 m. gruodžio 18 d. rezoliuciją dėl klastočių įtakos tarptautinei prekybai⁷, 2009 m. vasario 5 d. rezoliuciją dėl Europos MVĮ tarptautinės prekybos vaidmens sustiprinimo⁸, 2010 m. gegužės 5 d. rezoliuciją dėl ES ir

¹ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2008/october/tradoc_141032.pdf

² http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2009/march/tradoc_142470.pdf

³ OL C 102 E, 2008 4 24, p. 128.

⁴ OL C 184 E, 2009 8 6, p. 16.

⁵ OL C 279 E, 2009 11 19, p. 5.

⁶ OL C 295 E, 2009 12 4, p. 67.

⁷ OL C 45 E, 2010 2 23, p. 47.

⁸ OL C 67 E, 2010 3 18, p. 101.

Kanados aukščiausio lygio susitikimo¹, 2010 m. lapkričio 25 d. rezoliuciją dėl žmogaus teisių ir socialinių bei aplinkos apsaugos standartų tarptautiniuose prekybos susitarimuose², 2010 m. lapkričio 25 d. rezoliuciją dėl tarptautinės prekybos politikos atsižvelgiant į klimato kaitos reikalavimus³, 2010 m. lapkričio 25 d. rezoliuciją dėl įmonių socialinės atsakomybės tarptautinės prekybos susitarimuose⁴, 2011 m. vasario 17 d. rezoliuciją dėl strategijos „Europa 2020“⁵ ir 2011 m. balandžio 6 d. rezoliuciją dėl būsimos Europos tarptautinės investicijų politikos⁶,

- atsižvelgdamas į Europos Bendrijų ir Kanados prekybos ir ekonominio bendradarbiavimo pagrindų susitarimą⁷ bei kitus vėlesnius dvišalius susitarimus su Kanada, ypač susitarimą dėl muitinių bendradarbiavimo ir tarpusavio pagalbos muitinės veiklos srityje⁸, susitarimą dėl sanitarinių priemonių visuomenės ir gyvūnų sveikatai apsaugoti prekiaujant gyvais gyvūnais ir gyvūninės kilmės produktais⁹, susitarimą dėl prekybos vynais ir spiritiniais gėrimais¹⁰, civilinės aviacijos saugos susitarimą¹¹ ir susitarimą dėl oro transporto¹²,
 - atsižvelgdamas į iš dalies pakeistą Pamatinį susitarimą dėl Europos Parlamento ir Europos Komisijos santykių¹³,
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 207 straipsnio 3 dalį ir 218 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 115 straipsnio 5 dalį ir 110 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi per Pasaulio prekybos organizaciją (PPO) įtvirtinta taisyklėmis pagrįsta daugiašalės prekybos sistema, nustatydamą atitinkamas taisykles ir užtikrindama, kad jų būtų laikomasi, ir toliau yra tinkamiausia sąžiningos ir lygiateisės prekybos reguliavimo bei skatinimo sistema,
- B. kadangi sėkminga Dohos plėtros darbotvarkės pabaiga yra ypač svarbi tolesnei PPO plėtrai; kadangi toks susitarimas netrukdo dvišaliams susitarimams viršyti PPO įsipareigojimų ir papildyti daugiašalių taisyklių,
- C. kadangi Kanada yra viena iš ES seniausių ir glaudžiausių partnerių ir yra pirmoji industrializuota šalis, su kuria 1976 m. ES pasirašė prekybos ir ekonominio bendradarbiavimo pamatinį susitarimą; kadangi per ilgą laikotarpį buvo pasirašyta nemažai dvišalių susitarimų, skirtų sudaryti palankesnes sąlygas glaudesniems prekybiniais santykiams,

¹ OL C 81 E, 2011 3 15, p. 64.

² Priimti tekstai, P7_TA(2010)0434.

³ Priimti tekstai, P7_TA(2010)0445.

⁴ Priimti tekstai, P7_TA(2010)0446.

⁵ Priimti tekstai, P7_TA(2011)0068.

⁶ Priimti tekstai, P7_TA(2011)0141.

⁷ OL L 260, 1976 9 24, p. 2.

⁸ OL L 7, 1998 1 13, p. 38.

⁹ OL L 71, 1999 3 18, p. 3.

¹⁰ OL L 35, 2004 2 6, p. 3.

¹¹ OL L 153, 2009 6 17, p. 11.

¹² OL L 207, 2010 8 6, p. 32.

¹³ OL L 304, 2010 11 20, p. 47.

- D. kadangi ES yra antra pagal svarbą Kanados prekybos partnerė, o Kanada šiuo metu yra vienuolikta pagal svarbą ES prekybos partnerė (2009); kadangi Kanada yra ketvirtas pagal dydį tiesioginių užsienio investicijų ES šaltinis, o ES yra antras pagal dydį tiesioginių užsienio investicijų Kanadoje šaltinis (2008),
- E. kadangi bendras 2008 m. tyrimas parodė, jog liberalizavus dvišalę prekybą didelę naudą gautų tiek Kanada, tiek ir ES,
- F. kadangi privataus sektoriaus atstovai ES ir Kanadoje išreiškė tvirtą paramą plataus užmojo visapusiškam ekonominiam susitarimui ir kadangi glaudesnės ES ir Kanados ekonominės partnerystės plėtojimas būtų aiškus augimą skatinantis signalas investuotojams ir įmonėms ES ir Kanadoje, o taip pat tarptautiniu mastu,
- G. kadangi bendrai sutariama, kad ES ir Kanados ekonominių santykių galimybės dar nėra visiškai išnaudotos ir kad ES ir Kanados laisvosios prekybos sutartis gali labai prisidėti prie šių galimybių vystymo ir įgyvendinimo, nes būtų pagerinti prekybos ir investicijų srautai ir panaikinti tarifai, didžiausi tarifai ir nepagrįsti netarifiniai barjerai bei remiamas glaudesnis bendradarbiavimas, ypač bendradarbiavimas reglamentavimo, darbo jėgos judumo ir profesinės kvalifikacijos pripažinimo srityse,
- H. kadangi vykdomomis derybomis dėl išsamaus ekonominio ir prekybos susitarimo siekiama labai pažangaus susitarimo, siekiais viršijančio visus iki šiol priimtus ES ir Kanados prekybos ir ekonominius susitarimus, kuriuo būtų dar labiau paspartinta jau ir taip aktyvi dvišalė prekyba bei investicijų ryšiai,
- I. kadangi Komisija investicijų apsaugą nori integruoti į su Kanada vykdomas derybas ir pasiūlė Tarybai iš dalies pakeisti galiojančius derybinius nurodymus,
- J. kadangi tiek ES, tiek Kanada pareiškė, kad buvo pasiekta didelė pažanga vykdant derybas dėl išsamaus ekonominio ir prekybos susitarimo, siekiant iki 2011 m. pabaigos sudaryti susitarimą,
1. mano, kad PPO principais pagrįsta daugiašalė prekybos sistema išlieka veiksmingiausia priemone siekti laisvos, sąžiningos ir teisingos prekybos pasaulyje; dar kartą pakartoja savo paramą siekiant sėkmingos Dohos plėtros darbotvarkės derybų pabaigos, kuri išlieka ES prekybos politikos prioritetu; mano, kad ES ir Kanada kartu gali prisidėti siekiant sėkmingos Dohos plėtros darbotvarkės derybų pabaigos;
 2. pritaria susitarimui su Kanada, kuriuo būtų viršijami PPO įsipareigojimai ir būtų papildomos daugiašalės taisyklės su sąlyga, kad derybomis bus pasiektas suderintas, plataus užmojo ir aukštos kokybės susitarimas, kuriuo būtų siekiama daugiau nei tik sumažinti tarifus; reikalauja prekybos ginčų atvejais kartu su turimomis teisinėmis priemonėmis taikyti abipusiškumo principą ir ypač pabrėžia poreikį pagerinti intelektinės nuosavybės teisių apsaugą, įskaitant prekių ženklų, patentų ir geografinių nuorodų apsaugą, taip pat suteikti iš tiesų abipusę prieigą prie rinkos, ypač paslaugų bei viešųjų pirkimų rinkose (įskaitant žemesniu nei federalinės valdžios lygmeniu);
 3. ragina Komisiją parodyti gerą valią ir atsiimti savo reikalavimus dėl vietinio lygmens nuostatų pagal Ontarijo ekologiškos energijos aktą;
 4. laikosi nuomonės, kad skyriaus dėl intelektinės nuosavybės nuostatos neturėtų daryti

neigiamos įtakos generinių vaistų gamybai ir jose turi būti atsižvelgiama į sutarties dėl intelektinės nuosavybės teisių prekyboje išimtis, susijusias su visuomenės sveikata;

5. pažymi, kad Komisija pasirinko „neigiamo“ sąrašo metodą paslaugoms liberalizuoti, tačiau mano, jog kad tai reiktų vertinti kaip išimtį ir tai neturėtų tapti precedentu ateityje vykdant derybas; mano, kad komunalinių paslaugų išimtis pagal GATS vis dar yra tinkamiausia priemonė siekiant piliečiams užtikrinti visuotinę prieigą prie viešųjų paslaugų;
6. yra susirūpinęs tolesniu asbesto kasyklų eksploatavimu Kanadoje ir su tuo susijusiu rimtu poveikiu darbuotojų sveikatai; primena, kad ES uždraudė visą asbesto naudojimą, gavybą ir perdirbimą, taip pat asbesto produktų gamybą; ragina Kanadą imtis panašių veiksmų siekiant pagerinti visuomenės sveikatą;
7. atsižvelgdamas į tai, jog abiejų valstybių ekonomikos viena kitą papildo, atkreipia dėmesį į ateities galimybes plėtoti intensyvesnę ES ir Kanados tarpusavio prekybą bei didinti investicijas, o taip pat galimybes verslui priėmus išsamų ekonominį ir prekybos susitarimą;
8. mano, kad Komisijos ambicijas vykdant diskusijas su Kanada turėtų atitikti lygiai toks pat ambicingas požiūris į tvarią plėtrą, ypač susijęs su įsipareigojimais darbo jėgos srityje, aplinkos apsaugos skyriaus apimtimi ir daugiašalio aplinkosaugos susitarimo klausimų sprendimo būdais, taip pat su įgyvendinimo priemonėmis, ir šios ambicijos turėtų padėti remti ir skatinti iniciatyvas, skirtas padėti kovojant su klimato kaita, skatinant užtikrinti teisiškai privalomas žmogaus teises bei socialinius ir aplinkos apsaugos standartus, o taip pat skatinant įmonių socialinę atsakomybę;
9. teigiamai vertina derybose dėl išsamaus ekonominio ir prekybos susitarimo pasiektą pažangą bei ragina Komisiją ir toliau konsultuotis su pagrindinėmis suinteresuotomis šalimis; net bendruoju tyrimu pademonstravus didelės naudos Kanadai ir ES potencialą, ragina Komisiją kaip galima greičiau atlikti visapusišką poveikio tvarumui vertinimą, įvertinant numatomą poveikį sektoriams bei socialines ir ekonomines pasekmes Europos Sąjungai pasirašius galutinį susitarimą;
10. pažymi, kad ES ir Kanados santykių kompetencija priklauso išskirtinai federaliniam lygmeniui, tačiau, kadangi Kanados provincijos ir teritorijos atsakingos už sutarties įpareigojimų, kurie patenka į jų jurisdikcijos sritį, įgyvendinimą, pritaria Kanados provincijų ir teritorijų dalyvavimui derybose dėl išsamaus ekonominio ir prekybos susitarimo ir laiko tokį dalyvavimą svarbiu bei skatina provincijas ir teritorijas derinti politiką ir procedūras, kad būtų galima kaip galima labiau padidinti potencialią naudą; laikosi nuomonės, kad sėkmingos derybos turėtų apimti aiškius provincijų ir teritorijų vyriausybių įsipareigojimus;
11. susirūpinęs pažymi, kad Komisija pateikė Tarybai pasiūlymą dėl derybinių nurodymų pakeitimo suteikiant Komisijai įgaliojimus derėtis su Kanada dėl investicijų, nesulaukusi Parlamento pozicijos dėl bendros būsimos ES investicijų politikos; ragina Komisiją derantis su Kanada dėl investicijų visapusiškai atsižvelgti į Europos Parlamento išvadą šiuo klausimu; mano, kad, turint mintyje Kanados ir ES aukšto lygio teises sistemas, tinkamiausios ginčų sprendimo priemonės yra tarpvalstybinis ginčų sprendimo mechanizmas ir teisinių vietos priemonių taikymas; ragina Komisiją užtikrinti, kad galimų investuotojų ir valstybės ginčų sprendimo mechanizmas netrukdytų rengti

būsimums teisės aktus svarbiose politikos srityse, pvz., aplinkos apsaugos teisės aktus, ir būtų įtvirtintas platesniuose reikalavimuose kaip pažymėta Parlamento rezoliucijoje dėl būsimos Europos tarptautinės investicijų politikos;

12. pabrėžia, kad investavimo skyrius turėtų skatinti kokybiškas investicijas, kuriomis atsižvelgiama į aplinkos apsaugą ir skatinamos geros darbo sąlygos; be to, ragina investicijų skyriuje atsižvelgti į abiejų šalių teisę reglamentuoti, ypač nacionalinio saugumo, aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos, darbuotojų ir vartotojų teisių, pramonės politikos ir kultūrinės įvairovės srityse; ragina Komisiją iš investicijų susitarimų taikymo apimties pašalinti opius sektorius, pvz., kultūros, švietimo, nacionalinės gynybos ir visuomenės sveikatos;
13. pakartoja savo susirūpinimą dėl bituminio smėlio gavybos poveikio pasaulio aplinkai, nes gavybos metu į aplinką išskiriama daug anglies dioksido, ir dėl grėsmės vietas biologinei įvairovei; išreiškia įsitikinimą, kad derybos dėl išsamaus ekonominio ir prekybos susitarimo neturėtų daryti neigiamo poveikio ES teisei priimti kuro kokybės direktyvą ar Kanados valdžios institucijų gebėjimui ateityje priimti aplinkosaugos standartus, susijusius su bituminio smėlio gavyba; ragina abi šalis visus nesutarimus spręsti draugiškai ir nekeliant pavojaus deryboms dėl išsamaus ekonominio ir prekybos susitarimo;
14. atkreipia dėmesį į naujausius teisinius pokyčius, susijusius su ES iš ruonių pagamintų produktų draudimu, ypač į Kanados prašymą, kad PPO sukurtų oficialią ginčų sprendimo grupę; tikisi, kad Komisija išlaikys tvirtą ES poziciją dėl iš ruonių pagamintų produktų importo draudimo; ir išreiškia didelę viltį, kad Kanada dar prieš Europos Parlamentui privalomai ratifikuojant išsamų ekonominį ir prekybos susitarimą, atsiims šį reikalavimą dėl PPO, kuris prieštarauja pozityviems prekybiniais santykiams;
15. atkreipia dėmesį į skirtingas politikos kryptis, susijusias su genetiškai modifikuotų organizmų (GMO) reglamentavimu, kurias vykdo ES ir Kanada; įspėja, kad privačios įmonės gali kelti klausimą dėl griežtesnių ES taikomų taisyklių atsižvelgdamos į pagal išsamų ekonominį ir prekybos susitarimą siūlomą ginčų sprendimo mechanizmą;
16. laikosi nuomonės, kad skyriai dėl žemės ūkio šiose derybose bus svarbus klausimas abiem šalis; yra susirūpinęs dėl galimai svarbių nuolaidų genetiškai modifikuotų produktų, pieno ir kilmės ženklavimo srityse; todėl pabrėžia, kad turėtų būti visapusiškai atsižvelgiama į interesus ir prioritetus žemės ūkio srityje, ir ragina Komisiją derėtis dėl susitarimo, kuris būtų naudingas ES ir Kanados vartotojams, o taip pat abiejų šalių žemės ūkio sektoriui, ir pasiekus suderintų bendrų rezultatų užtikrinti didesnę, bet sąžiningą ES ir Kanados tiekėjų konkurenciją tiekiant žemės ūkio produktus; atsižvelgdamas į tai palankiai vertina abiejų šalių pradinį įsipareigojimą neišlaikyti, neįvesti ar neįvesti iš naujo subsidijų žemės ūkio produktų, kuriais prekiaujama, eksportui, nes tai teigiamas žingsnis vykdant plataus užmojo ir sąžiningas derybas ir susitarimas bendradarbiauti vykstant PPO deryboms žemės ūkio klausimais;
17. siekiant ES politikos darnumo, ir ypač politikos, kuri yra vykdoma užjūrio šalių arba teritorijų (UŠT) atžvilgiu, prašo Komisijos užtikrinti, kad sudarant būsimą ES ir Kanados susitarimą būtų apsaugoti jų interesai, susiję su jų strateginiais produktais;
18. pabrėžia, kad derybos dėl sanitarinių ir fitosanitarinių priemonių yra pagrindinis skyriuose dėl žemės ūkio sprendžiamas klausimas; atsižvelgdamas į tai ragina Komisiją įsipareigoti

derėtis dėl taisyklių, susijusių su šiomis priemonėmis, aukšto standarto;

19. primena Tarybai ir Komisijai, kad įsigaliojus Lisabonos sutarčiai Taryba privalo gauti Parlamento sutikimą dėl visų tarptautinės prekybos susitarimų, o Parlamentas tiek Tarybos, tiek ir Komisijos privalo būti nedelsiant ir visapusiškai informuojamas visais procedūros etapais; ragina Tarybą visais procedūros, už kurią ji yra atsakinga, etapais nedelsiant teikti Parlamentui visą informaciją, ypač susijusią su jos patvirtintais derybiniais nurodymais ir jų pakeitimais; ragina Tarybą ir Komisiją visais derybų etapais užtikrinti Parlamento dalyvavimą ir visapusiškai atsižvelgti į Parlamento nuomonę;
20. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, Kanados federalinei vyriausybei ir parlamentui ir provincijų ir teritorijų vyriausybėms ir parlamentams.